

SKAL GI OSS ØKT BOLYST

Bjørnar Storeheier fra Degernes er prosjektleder for Bolyst. En likandes kar med pågangsmot og mange gode ideer.

Side 6 og 7

RØMSKOG IL FYLLER 100

Over halvparten av innbyggerne i Rømskog er med i idrettslaget. To av de beste er de 18 år gamle fotballspillerne Thea og Maja.

Side 12 og 13

TENK PÅ MILJØET!

Vaktmester Wiggo Andersen i Aremark prøver å holde miljøstasjonene i orden. Men til hans fortvilelse misbruker mange ordningen.

Side 15

AVISA Grenseland

ET MØTESTED FOR AREMARK • MARKER • RØMSKOG

Høsten er deilig i Grenseland

Mange i vårt distrikt mener at høsten er den beste årstiden. Da er naturen kanskje på sitt vakreste, vel og merke om været ellers viser seg fra sin beste side. Høst er tid for farger, frisk luft og gode naturopplevelser. Og høst er elgjakt. I Grenseland er jakt en stor begivenhet. Vi har fulgt en femteklasse fra Marker skole ut i skogen. Se side 11.

AVISA Grenseland

SEPTEMBER 2012

Aremark

Innbyggere: 1.423
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Geir Aarbu (Sp)

Marker

Innbyggere: 3.518
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 688
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Kari Pettersen (KrF)

Vindmølledebatten fortsetter

LEDER

Det er merkelig hvordan noe som i utgangspunktet skal være positivt, kan avstedkomme så mye strid og vondt blod. Vindmøllesaken har i måneder skapt strid i Aremark. Nå er debatten i Marker i full gang.

Vi skal ikke forfekte noe syn til fordel for verken ja- eller neisiden. Derimot håper vi for Markers del at man har lært av det som har skjedd i Aremark. Mye tyder heldigvis på det, selv om debatten også i Marker kan være hard. Der er det flere områder hvor det foreslås vindmøller. Ett av områdene ligger i Markers del av Vestfjella. Her er det kraftig motstand, og politikerne sa nylig nei til å sette opp en vindmølemast der. Men østover i kommunen planlegges det vindmøllepark, både nord og syd for E18. Motstanderne jobber på spreng for å hindre utbygging, men de siste utspillene fra fylket er ikke oppløftende for nei-siden. Både fylkespolitikkerne og fylkesrådmann Atle Haga ser gjerne at det kommer vindmøller i Marker. Men Haga vil ikke ha vindmøller i Vestfjella i Aremark. Det vil Kristelig Folkepartis fylkeslag. Siste ord er definitivt ikke sagt i den saken.

Hvorfor vindmølledebatten har rammet oss i indre strøk så hardt den siste tiden, kan man selvsagt spørre seg om. Det er imidlertid påfallende å se at det ikke foregår noen tilsvarende debatt på Hvaler, på Jeløya, på Hankø, på Tjøme, på Jomfruland eller i Holmenkollåsen. På alle disse stedene blåser det minst like mye som her i Grenseland. Hvorfor det er slik, skjønner vi godt. Landets stjerneadvokater ville ha gått gode tider i møte om noen hadde ymtet frem på bygging av en vindmøllepark på slike steder. Det vet utbyggerne. Derfor er det nærliggende å tro at forslagene kommer i grisgrendte strøk. Der er det få mennesker, og det ligger i lynnet at vi tenker oss om før vi sier noe. Men initiativtakerne har nok forregnet seg noe, for både i Aremark og til dels i Marker har støyen vært større enn noen kunne forestilt seg.

Vi har i alle år hørt om skadene fossilt brensel påfører miljøet. Derfor ble vindkraft lansert som et grønt alternativ. I utgangspunktet er ideen både god og fornuftig. Men det blir som med rovdyr – folk kan gjerne ha dem, men ikke utenfor egen stuedør. Problemet med vindkraft er at de

enorme mastene må stå et sted. Og det må lages et omfattende veinett. Produksjonen av både master, veier og transportmidler er heller ikke helt miljøvennlig. Motstanderne mener at vindkraft ikke er nødvendig, og at anleggene ødelegger verdifull natur. Tilhengerne ser for seg tilførsel av sårt tiltrengte kroner til sin lokalsamfunn. Det er en både besnærende tanke og et ærlig og redelig utgangspunkt. Hvem vil vel ikke at egen kommune skal få bedre økonomiske kår? Men den debatten skal vi la ligge i denne omgang. Vi skal nøye oss med å komme med et aldri så lite hjertesukk til debattantene i Marker: Hold diskusjonen på et saklig nivå. Respekter hverandres syn. Begge sider vil tross alt det beste for kommunen.

Hvis Marker ikke klarer dette, vil det gå med Marker som det har gjort med Aremark. Og det er det ingen grunn til å trakte etter. Det vil ta lang tid før Aremark-samfunnet kommer over den opprivende debatten med påfølgende utrivelig stemning. Om vindmøllene noen gang kommer, gjenstår å se. Skulle så skje, vil debatten blusse opp igjen. Da er det å håpe at aremarkingene har lært. For Markers del er det ennå ikke for sent.

Tenkt på det lenge?
Bli fosterforeldre!

FOSTERHJEMSTJENESTEN

Inviterer til åpent informasjonsmøte
Tirsdag 6. november i Fredrikstad kino.

Vi viser filmen «James Bond – Skyfall».
Gratis inngang – informasjonsmøte før filmen –
vi starter kl. 18.00. Velkommen!

Tlf. 466 16 900

www.fosterhjem.no/sarpsborg

JA OG NEI TIL MASTER I MARKER

Marker kommunestyre har, med 16 mot ni stemmer, sagt nei til å gi dispensasjon for oppføring av en 120 meter høy midlertidig vindmølemast på Elgåsen i Arnæs skog. Begrunnelsen for vedtaket er at området tilhører Vestfjella, et naturområde som ønskes vernet mot utbygging.

Kommunestyret sa i samme møte ja til oppføring av to tilsvarende master i henholdsvis Søby skog og Søby Slora. Vedtaket ble fattet med 24 mot en stemme og innebærer en dispensasjon fra byggeforbudet i tre år.

TROSOPP- LÆRING

Anita Lislegaard (34) fra Hærland har gått inn i en tjue prosent stilling som trosopp-læringsmedarbeider og menighetspedagog i Marker. Det er Marker kirkelige fellesråd som har inngått en avtale med Eidsberg kirke-lige fellesråd om kjøp av disse tjenestene. Avtalen gjelder fra 10. august i år og frem til 1. juni 2014, melder Menighetsbladet.

Avisa Grenseland er et felles organ for
grensekommunene Aremark, Marker
og Rømskog.

Utgitt av Grenseland Media
Redaktør: Øyvind Ottersen
Redaksjon: Tore Robert Klerud
Grafisk design: Byline AS

Besøksadresse:
Avisa Grenseland
Fosby, 1798 Aremark
Telefon: 468 24 777

E-post: ottersen@byline.as
www.byline.as

Trykk: Edda Trykk

Aremark har de siste par årene opplevd et nesten uvirkelig mediekjør. Den lille, idylliske og litt søvnige kommunen i skogen har vært utsatt for et fokus som slett ikke har vært av det gode.

Mediekjør og storm i vannglass

KOMMENTAR: ØYVIND OTTERSEN

I riktig gamle dager var Aremark mest kjent for å være først ute med valgresultatene. Den rollen har Rømskog tatt over. I disse dager er Aremark kjent for helt andre forhold. Noe er selvfor-skyldt, noe er klønete håndtert, men noe er også medieskapt. Det som en gang var en populær og aktet lokalavis i Aremark, Halden Arbeiderblad, har de siste par årene bedrevet noe som minner om heksejakt på hele kommunen.

For få år siden var det stor stas da HA dukket opp i bygda. Da forventet man en hyggelig sak, og den kom ganske sikkert. Aremarkingene likte oppmerksomheten, koste seg med avisa, og «alle» abonnerte. Men det var før heksejakten startet. Når den uniformerte HA-bilen observeres i Aremark i dag, hviskes det umiddelbart i hjørnene: «Å ere for no' dritt døm ska' skrive om nå 'a?».

Det er med god grunn aremarkingene har fått denne holdningen. De siste to årene har snudd alt på hodet. Det har selvsagt også gitt seg utslag i antall abonnenter. Aldri før har så få aremarkinger valgt å abonnere på det som fortsatt kaller seg «Aremarks eneste lokalavis».

Mobbing og vindmøller

Det var den såkalte mobbesaken som fikk det til å ta helt av. Reportasjene fortalte om en mob-bekultur som nærmest savnet sidestykke. Folk kunne få inntrykk av at de mer eller mindre var i livsfare på Aremark skole. Mobbing er selvfølgelig et alvorlig problem. Også i Aremark. Og den aktuelle saken var reell nok, og skolen må ta sitt ansvar. Allerede har «hoder rullet» i saken. Det er dimensjonene og vinklingene i media vi sikter til. Det tok helt av, og når en konkret mobbesak på skolen tar av i en slik retning at det hele etter hvert dreier seg om et forferdelig lokalsamfunn der folk stort sett sover under andres dynner, blir det håpløst.

Så kom vindmøllesaken. Den har pågått lenge. Aremarkingene har stått, og står fortsatt steilt mot hverandre. Det er både greit og sunt i et demokrati. At begge sider mener motparten har gått over streken er også normalt. Politikernes rolle har vært litt mindre grei. Ikke

Ordfører Geir Aarbu har vært utsatt for et massivt mediekjør de siste ukene. (Foto: Siri M. Dalnoki)

minst sammenblanding av roller, inhabilitet og hovering over motpartens nederlag og svakheter. Og midt i det hele kommer bulldoseren Halden Arbeiderblad inn på arenaen. Bedriver «besserwisser-journalistikk», slår seg på brystet over egne fantastiske stunt og opptre rett og slett på en måte som fremprovoserer både splitt og hersk. Det er en gåte hvorfor en lokalavis har satt seg som mål å splitte et samhold som helt siden istiden har vært sterkt i Aremark.

Ordfører Aarbu

Siste «stunt» fra HAs side er heksejakten på

ordfører Geir Aarbu. Han er omtalt og nærmest fremstilt som en skurk for noe han muligens kan ha gjort i sin forrige jobb i Halden. Denne saken er ikke avsluttet ennå, så vi venter i spenning på «nye avsløringer». Vi får i hvert fall håpe at disse ikke ledsages av flere fotografier tatt med telelinse i den hensikt å forvrengte virkeligheten slik at den passer til journalistens vinkling.

Ordfører Aarbu og hans familie har vært utsatt for et voldsomt press. Vi behøver kanskje ikke å synes synd på ham av den grunn. Han har selv søkt seg til lederposisjoner og må tåle et visst trykk. Han håndterte nok ikke saken fra Halden på aller beste vis i starten og har fått svi for det. Men som ordfører har han en jobb å gjøre, og så langt har han håndtert oppgaven til ståkarakter. Men det blir et problem også for Aremark om ordførerens energi skal gå med til å takle ondsinnete medier, i tillegg til de problemene han allerede har med sin tidligere arbeidsgiver Halden kommune.

For Aremarks del er det å håpe at heksejakten snart tar slutt. Skal det jakes, er det elgjakt som gjelder. Det får holde. HA og andre medier er hjertelig velkomne til Aremark, men det kan da ikke være nødvendig å grave frem all den dritt det er mulig (eller umulig) å finne. Det kan skrives spalte-metere med positive saker fra Aremark. For noen medier har det blitt en besettelse å være samfunnets vaktbikkje. Det er sikkert greit fra Akersgata, men i lille Aremark orker vi ikke mer av den slags. Journalister skal selvsagt holde myndigheter og politikere i ørene. Men dritt har vi slamtømmere til å ta seg av.

Byggmester Bjørnar Østensvig

- LANDBRUKSBYGG
- RESTAURERING
- MINDRE MURERARBEID

- HYTTEBYGGING
- NYBYGG
- TILBYGG

Behjelpelig med tegninger og søknader. Godkjenninger for våtrom

Telefon 91 30 37 61. Adresse: 1798 Aremark

Bør få ulvepenger

Kommunene innenfor ulvesonen bør få mellom åtte og ti millioner kroner i kompensasjon for å ha ulv. Det mener ulvesoneutvalget, som nylig leverte sin rapport til miljøvernminister Bård Vegar Solhjell.

Utvalget har siden mai sett på om det er behov for justeringer av ulvesonen. Fra Kjersti Gram Andersen, miljøverndirektør hos Fylkesmannen og haldenseren Eirik Milde, som leder rovviltnemnda i region 4, Østfold, Oslo og Akershus, har vært Østfolds representanter i utvalget.

Små justeringer

Utvalget foreslår kun mindre endringer; fjerne ulvesonen vest for Glomma i Kongsvinger, Grue og Sør-Odal. Det gjelder også område-

ne vest for E6 i Østfold og i Follo og Vestmarka vest for E16 i Akershus.

Videre mener utvalget at det bør bli lettere å felle ulv i prioriterte beiteområder utenfor ulvesonen. Ulvesoneutvalget foreslår en kompensasjon på mellom åtte og ti millioner kroner per ynglende flokk per år. Pengene fordeles på kommunene der flokken har sitt revir.

Småpenger ikke nok

– Ulv i kommunene er til hinder for både trivsel og næringsvirksomhet, for eksempel for næringer tilknyttet reiseliv og friluftsliv. Da nytter det ikke med småsummer på 100.000 kroner i året. Det er en belastning å leve med ulv, og det må vi ta på alvor, sier leder i utvalget Reidar Åsgard. Han er også leder for rovviltnemnda i Hedmark.

Canis lupus lupus (er den latinske betegnelsen på vanlig ulv som vi har i Norge. Her ei tisse fotografert ved Polar Zoo, Bardu. (Foto: Hans-Petter Fjeld/CC-BY-SA)

Ingen grunn til å fryse!

Her er noen av de flotte klebersteinsovnene Vidar Korsmo nå tilbyr.

Sentrum Farge og Gaver har utvidet varesortimentet. Nå forhandler vi også vedovner. Kom innom og se vårt utvalg av flotte klebersteinsovnene og andre moderne vedovner.

Nå kan vinteren bare komme!

Det lønner seg å besøke vår forretning i Storgata i Ørje. Her får du det du trenger til huset, til gaver og til festlige anledninger.

Jydepejser
1893 | GRANIT KLEBER

SENTRUM
FARGE OG GAVER

STORGATA 37, MURGÅRDEN, ØRJE. TELEFON 69 81 10 56

Bakergaarden Café

Jul på Bakergaarden

Unn dere en hyggelig opplevelse i våre stemningsfulle lokaler!

Vi serverer tradisjonell, hjemmelaget julemat av de beste råvarer. Ta kontakt for tilbud.

Ønsker dere å ha arrangementet privat eller et annet sted, leverer vi til oppgitt adresse.

Julebuffet lørdag 1. desember kl. 19.00: Be med deg venner, familie eller kolleger til en hyggelig aften med tradisjonell, hjemmelaget julemat: sprøstekt ribbe, medisterkaker, julepølse, surkål/rødkål og nyrørte tyttebær. Forrett (gravet laks med sennepssaus), dessert og kaffe inngår i prisen.

Billetter kr 475,- selges på Bakergaarden

90 40 25 15

STORGATA 14, 1870 ØRJE. TLF 90 40 25 15. POST@SLUSEPORTEN.NO
WWW.BAKERGAARDEN.NO – DU FINNER OSS PÅ FACEBOOK

Haldenkanalen byr på mange flotte opplevelser. Her fra gjeddefiske i Aspern. (Foto: Øyvind Ottersen)

Regionalpark Haldenkanalen

Langs Haldenkanalen er det et lønnsomt næringsliv og et rikt kulturliv, basert på naturen, spisset kompetanse og småsteder hvor folk ikke bare bor, men også lever. Dette er bakgrunnen for at Regionalpark Haldenkanalen ble etablert.

Haldenkanalen omfatter kommunene Aurskog-Høland, Rømskog, Marker, Aremark og Halden og er et fylkeskommunalt initiativ for å styrke nærings- og befolkningsgrunnlaget langs Haldenvassdraget. Bakgrunnen for initiativet er at befolkningsgrunnlaget for flere av kommunene er sårbart på grunn av kommunenes relative utkantbeliggenhet, begrensede næringsmuligheter lokalt, og spesielt for handels- og servicenæringene, på grunn av grensenærheten til Sverige.

Verdiskaping

Formålet med dannelsen av Regionalpark Haldenkanalen er å gi økt verdiskaping og bolyst i lokalsamfunnene langs kanalen gjennom tilrettelegging for utnytting av lokale ressurser til næringsvirksomhet, primært natur- og kulturbaserte, samt å fremme livskvalitet og lokal identitet. Lokale sosiale nettverk skal bidra til å fremme samarbeid mellom næringsaktører, myndigheter og andre lokale interessegrupper. Utviklingen av regionalparken skal ha et langsiktig perspektiv, være miljømessig bærekraftig, fremme lokal identitet og på sikt styrke befolkningsgrunnlaget i regionen.

Næringsanalyse

En næringsanalyse vil bli utført av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning og skal skape kunnskap som kan fremme utvikling av varige arbeidsplasser basert på lokale ressurser i regionalparkområdet. Kunnskapen skal primært rettes mot utvikling av opplevelsesnæringer, men også mot annen næringsutvikling, herunder landbruket og handels- og servicenæringer.

Regionalparkprosjektet vil involvere lokale interessenter i utviklingen av bedrifter som er forankret i lokalmiljøet og basert på stedegne natur- og kulturressurser. Offentlige myndigheter vil primært ha rollen som tilrettelegger for prosessen.

Gjennomføring av intervjuer, fokusgrupper og spørreundersøkelse vil etter planen pågå i oktober og november. Det skal holdes seminar for lokalt næringsliv og interesseorganisasjoner på Ørje onsdag 31. oktober. Prosjektet skal ferdigstilles ved nyttår.

Næringsanalysen av Regionalpark Haldenkanalen er et frittstående forskningsprosjekt gjennomført av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning og finansiert av Østfold Fylkeskommune.

Ørje sluser er en stor attraksjon som også vil kunne bidra til enda større fokus på næringsutvikling.

(Foto: Siri M. Dalnoki)

Jordbruk er fortsatt en viktig næringsvei langs Haldenkanalen. (Foto: Jørn Fjeld)

Bolyst-general fra Degernes

Du har kanskje sett ham på bilde. Eller kanskje til og med truffet ham. Og du har selvfølgelig hørt om Bolyst? Eller er du en av dem som ikke har fått med deg at det er noe som heter Bolyst? Uansett – Bjørnar Storeheier jobber med saken og er ivrig opptatt av at alle skal oppleve det som godt å bo i våre tre kommuner.

«Bolyst, hva er det», sier du kanskje.

– **Ja, hva er egentlig Bolyst?**

– Kort fortalt er det et prosjekt som tar sikte på å øke trivsel og livskvalitet for innbyggerne i Grenseland. Det gjelder de som allerede bor her, men også de som nylig har flyttet inn eller planlegger å gjøre det. En viktig del av prosjektet er å få til aktiviteter og permanente tiltak som gir – ja, nettopp – bolyst, i Aremark, Marker og Rømskog. Ikke minst er dette viktig i når det gjelder unge mennesker som gjerne reiser ut for å jobbe eller ta utdanning. Vi vil gjerne ha dem hjem igjen den dagen de kanskje skal stifte familie og slå seg ned permanent. Våre egne ungdommer er en stor ressurs som vi ikke uten videre vil gi slipp på. Da er det viktig at de kan huske tilbake på en trivelig ungdomstid, sier Bjørnar Storeheier.

Treårig prosjekt

– Bolyst er i utgangspunktet et treårig prosjekt, med utløp 31. desember 2013. Selv startet jeg i jobben i august i fjor.

– **Liker du jobben så godt at du gjerne blir her lenger?**

– Ja, jeg trives godt og synes at vi har noe på gang. Men det er et nytt prosjekt, og det første året har gått med til å komme i gang, bli kjent og skaffe gode kontakter. Bolyst handler om langsiktig jobbing. Det tar tid å få med seg lokalbefolkning og politikere. Det blir selvfølgelig lettere når vi har konkrete resultater å vise til. Hvorvidt prosjektet blir forlenget når treårsperioden er over, vet jeg ikke noe om. Men skal vi få effekt av det arbeidet som gjøres, må det lages permanente ordninger som driftes videre. Andre kommuner har hatt tilsvarende prosjekter, og de har holdt på i mange år, sier han.

– Det er massevis av positive ting vi kan få til for å øke trivsel og livskvalitet her i Grenseland.

– Jeg håper at kommunene vil videreføre dette arbeidet. Om jeg er en del av slike planer, har jeg selvsagt ikke noen formening om. Men jeg blir gjerne med videre, for det er massevis av positive ting vi kan få til for å øke trivsel og livskvalitet her i Grenseland. Men det er kommunene, departementet og Marker Sparebank som må evaluere prosjektet før det eventuelt blir videreført. For det er disse som finansierer prosjektet, sier han.

– **Har du sett noen effekt av det du har gjort så langt?**

– Ja, jeg synes vi har fått til en del. Og jeg sier vi, for det er ikke bare meg. Jeg har gode kolleger i alle de tre kommunene. Spesielt jobber jeg tett med Anne Kirsti Johnsen og Kari Pettersen i Rømskog, Else Marit Svendsen og Vidar Østenby i Marker og Rita Berget Lindblad i Aremark.

Godt mottatt

– **Kan du fortelle litt om hvilke resultater vi har sett som følge av Bolyst-prosjektet?**

– Vi har fått laget fine velkomstpermer med informasjon og annet nyttig innhold. Disse deles ut gratis til alle som flytter til en av våre kommuner. Dette er blitt veldig positivt mottatt. Videre har vi arrangert språkkurs for utenlandske innflyttere. Vi tok initiativet til vårmønstringen i Aremark. Et arrangement som markerte gjenåpningen av bensinstasjonen og samtidig mønstret bilinteresserte aremarkinger i et stort antall. Det var så vellykket at vi trår til igjen til våren. I Marker hadde vi pilkekonkurranse med hele 50.000 kroner i premiepoten. Vi hadde julearrangement for nye innbyggere, og vi arrangerte en barne- og

familiefestival i Marker. Nå er vi med på byggingen av en tursti i Rømskog, og vi har tatt initiativ til å få bygget leiligheter i Rømskog. Dette er bare noe, og mye mer kommer. Blant annet jobber vi med skaterampe i Marker og ny lekeplass i Marker og Aremark. Ideene er mange, men jeg oppfordrer likevel folk til å komme med tips om hva de kan ønske seg. Så får vi se hva vi kan få til. Finansieringen er utfordringen.

– **Er hovedhensikten å legge forholdene til rette for nye innbyggere?**

– Nei, det er viktig for meg å understreke at det aller viktigste for Bolyst er å jobbe for økt trivsel blant alle som allerede bor i Grenseland. Men at nye innbyggere får det fint er selvsagt også viktig. Vi må øke innbyggertallet i våre kommuner. Det er helt avgjørende for å kunne opprettholde det servicetilbudet vi har. Økt folketall krever både fødsels-overskudd og tilflytting.

Flyttet selv hjem

Bjørnar Storeheier er selv et eksempel på en som flyttet hjem etter mange år ute.

PORTRETTE

Bjørnar Storeheier er en blid og likandes kar. Degernes-gutten er etter mange år utenbys tilbake i hjemkommunen. Nå er han prosjektleder for Bolyst i Grenseland, en jobb han trives utmerket i.

Han vokste opp i Degernes, og nå har han slått seg ned i Rakkestad med sine to døtre på 6 og 8 år og kona Marit fra Hitra i Sør-Trøndelag.

– Det var egentlig tilfeldig at vi flyttet til Rakkestad. Egentlig var det kona som tok initiativet til det. Men for å snakke i Bolyst-termer: jeg hadde aldri flyttet tilbake om ikke oppvekstmiljøet i Degernes hadde vært godt. Jeg har gode minner, og da var det hyggelig å komme «hjem». Selv om mye selvfølgelig har forandret seg med årene.

– Hvem er egentlig denne Bjørnar Storeheier?

– Han bodde sine første 19 år i Degernes. Ikke på gård, men i et vanlig hus like ved bensinstasjonen. Vi flyttet etter hvert noen hundre meter i retning Rakkestad, til nybygd hus.

– Etter obligatorisk skolegang gikk jeg ett år på medielinjen ved Sagavoll folkehøgskole i Gvarv i Telemark. Deretter tok jeg journalistikk ved Gimlekollen Mediesenter i Kristiansand. Under militærtjenesten etterpå jobbet jeg i informasjonstjenesten.

– Jeg hadde aldri flyttet tilbake om ikke oppvekstmiljøet i Degernes hadde vært godt.

Til Jerusalem

23 år gammel meldte Bjørnar Storeheier seg til frivillig tjeneste for Den Norske Israelsmisjonen. Turen gikk til Jerusalem, der det ble både barnepass og en rekke andre oppgaver.

– Dette var under gulfkrigen, noe som gjorde oppholdet ekstra spennende, sier han.

– I 1992 jobbet jeg med mye rart i Oslo med det mål for øyet å spare penger til en reise jorda rundt. Året etter dro jeg sammen med broren min og en kompis. Det var veldig spennende. Vi var i India, Nepal, Malaysia, Singapore, Indonesia, Brunei, Japan og USA.

Vel hjemme begynte Storeheier på et treårig studium i reiseliv. Stedet var Lillehammer, og det var midt under OL i 1994. Da var veien kort til frivillig innsats.

– Veldig morsomt å få være en del av denne begivenheten, sier han.

Etter endt utdanning ventet yrkeslivet. Første jobb var som prosjektleder/stipendiat ved Fetsund lenser. Fra 1997 startet et åtte år langt engasjement i

NetCom. De seks siste årene som kommunikasjonsrådgiver. Så gikk turen til reiselivsbransjen. Bjørnar Storeheier begynte i Visit Denmark, med kontor i Oslo.

– Vi bodde på Vinterbro på den tiden, og det var greit. Hadde kort vei til Oslofjorden og sjøen. Jeg var presseansvarlig og arrangerte turer til Danmark for mediefolk. Men i 2009 ble det nedbemanning i Visit Denmark. Jeg var en av mange som ikke lenger hadde jobb. En utrolig tøff tid. Men jeg fikk meg jobb i Follo Ren. Så kom tanken på å flytte til Rakkestad. Det gjorde vi. Kona mi så annonsen for Bolyst-prosjektet. Jeg søkte og fikk jobben. Og her er jeg – og stortrives, sier den blide og omgjengelige karen fra Degernes.

– Noen mener kanskje at jeg burde bo i en av Grenseland-kommunene. Kanskje det, men jeg tror det kan være sunt å se alle tre litt fra utsiden. Med min Degernes-oppvekst har jeg de samme holdninger og verdier. Det er nyttig i en jobb som skal få folk til å trives på bygdene.

Besøk våre butikker:
**Vi selger alt
 i hageutstyr, hundefor, kattefor
 og driftsmidler til landbruket.**

ØRJE, Haldenveien 71
 Telefon 69 81 49 40

SLORAFOSS
 Telefon: 63 85 46 60

www.norgesfor.no

VÅT KORNHØST

Det har vært en våt kornhøst. Dette bildet er hentet fra Fange i Aremark der Harald Brække sørger for å få inn siste rest av årets avling. (Foto: Øyvind Ottersen)

KULTURUKER I RAKKESTAD KIRKE:

Utstilling, foredrag og konserter

Utstillingen «Sennepsfrøet» av den kasakhstanske kunstneren Nelly Bube vises i samarbeid med Bibelselskapet i Rakkestad kirke 6.–18. nov. Utstillingen er åpen i forbindelse med arrangementene nedenfor og etter gudstjenesten 18. nov.

- **Tirsdag 6. nov. kl. 19.00: «Hjertet skriker, jeg kan ikke tie».** Foredrag og åpning av utstillingen ved forlagsredaktør Hans-Olav Mørk. Vandring i utstillingen til orgelmusikk ved kantor Britt M. Sørli. *Kollekt ved utgangen.*
- **Søndag 11. nov. kl. 18.00: Kjærlighetskveld.** Anne Kristin Aasmundtveit, forfatter og redaktør, forteller Høysangen. Vokalgruppen Viva Voce synger om kjærligheten. *Kollekt ved utgangen.*
- **Tirsdag 13. nov. kl. 19.00: «Mannen bak bibelordene».** Foredrag ved seniorprest Einar Huglen. Musikkinnslag ved Thore Bakke, klaver. *Kollekt ved utgangen.* (Arr: Degernes, Os og Rakkestad menighetsråd)
- **Søndag 18. nov. kl. 18.00: Konsert** med Hildegunn Sagli Gudim, fløyte, og André Bongard, klaver. Musikk fra flere epoker og sjangre. *Bill. kr 100,- ved inngangen.*

Arr.: Kirke- og kulturutvalget i Rakkestad kirke

www.marker-sparebank.no

Cecilie og Knut Arnesen med døtrene Simone (4 år) og Cornelia (2 år)

Gjorde boligdrømmen til virkelighet

Da Cecilie og Knut Arnesen skulle bygge nytt hus ved Stikletjern i Marker, tok de kontakt med flere banker. Ut fra en totalvurdering valgte de Marker Sparebank.

– Banken kjenner oss. Det gjør alt så mye enklere, sier familien, som stortrives i sitt nye drømmehus.

**Har du planer om ny bolig?
 Ta kontakt!**

TELEFON 69 81 04 00
 EPOST@MARKER-SPAREBANK.NO

Marker
 SPAREBANK
 – førstevalget

AREMARK • MARKER • RØMSKOG • MOSS • RAKKESTAD

Kunstgressfest på Ørje!

Lørdag 27. oktober kl. 12. Merk deg tiden. Da blir det offisiell åpning av Marker Kunstgress. Det er en stor begivenhet, ikke bare for Marker, men forhåpentligvis for hele Grenseland.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Ørje Idrettslag og Rødenes Idrettslag har samarbeidet om kunstgressbanen. Helt siden ideen ble unnfanget i 2008 har både klubbene og andre viktige aktører stått på for å gi idrettsungdommen et bedre og mer tidsriktig tilbud. På den gamle Ørje Idrettsplass er nå naturgresset historie. Et moderne kunstgressunderlag skal gjøre treningsforholdene så godt som perfekte. Dermed vil også barn og unge i vår region få de mulighetene tilsvarende ungdom lenge har hatt i mer bynære strøk.

Et stort løft

Det er å håpe at den nye kunstgressbanen vil gi idretten, og spesielt fotballen, et stort løft i vår region. De siste årene har det gått opp og ned. Ørje IL har lange tradisjoner på fotballbanen, men de siste årene har klubben slitt med å stille seniorlag. I Rødenes er det jentene og damene som har sørget for å holde fanen høyt. I Aremark har det vært lag, men aremarkingene puster ikke akkurat Rosenborg i nakken! I Rømskog har fotballen hatt et oppsving, og nivået der er nok bortimot maksimalt av hva man kan forvente. A-laget spiller i 5. divisjon, i et samarbeid med Setskog.

Men dette handler ikke først og fremst om A-lag. Det handler om breddeidrett. En kunstgressbane vil være en enorm inspirasjon for barn og unge i alle aldre og av begge kjønn. Det vil også være en stor inspirasjon for ledere, trenere og andre tillitsvalgte. Det i seg selv er svært viktig for å få økt aktivitet.

Med sin beliggenhet ved siden av skolen, vil den nye banen også være til stor nytte for elever og lærere i skoletiden.

Folkefest

I et lokalsamfunn som vårt vil et slikt idrettsanlegg ha stor betydning, ikke bare for idretten, men for hele samfunnet. Økt trivsel og et bedre fritidstilbud betyr mye for hele samfunnet. Derfor bør alle møte opp på kunstgressbanen ved Ørje skole lørdag for å ta del i en

Slik så det ut da klubblederne Sverre Stamnestrø og Olaug Falkenberg testet naturgresset for siste gang på Ørje Idrettsplass. Begge gledet seg som barn til at den nye kunstgressbanen skulle bli ferdig. Nå kan de to, sammen med hele Grenseland, glede seg over at banen er ferdig. Foto: Siri M. Dalnoki.

historisk begivenhet. Selve åpningen finner sted klokka 12, men det vil være kamper på banen hele dagen, med start klokka 10.

Mange skal ha sin del av æren for at det nå blir kunstgressbane i Mar-

ker. Idrettslagene selv og Marker kommune har naturligvis bidratt med mye. Men tre store sponsorer må også nevnes; Marker Sparebank har bidratt med betydelige 600.000 kroner, mens Gjensidige Marker og

Flexit har lagt 100.000 kroner hver i prosjektet. Uten denne støtten ville hele prosjektet vært vanskelig å gjennomføre. Total prislapp på hele prosjektet er åtte millioner kroner.

GRANLI RØR AS

Vi tilbyr følgende:

- Nybygg
- Rehabilitering
- Service
- Sanitæranlegg
- Varmeanlegg
- Kloakkrensing
- Vannrensing
- Gassanlegg

Granli Rør AS

Nesveien 20, 1870 Ørje
Tlf: 69 81 12 71
Mob: 90 91 42 32
stig-erik.granli@granliror.no
www.granliror.no

EN PLASTBEDRIFT MED 40 ÅRS ERFARING

Vakuumforming og CNC-fresing av plast

Ny Plast

Moene, 1798 Aremark. Telefon 69 19 84 88
www.nyplast.no • e-mail: benthe@nyplast.no

joker

– helt i nærheten

www.joker.no

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

- Fukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

Utvalg av apotekvarer fra Apotek1

Åpent: 9–19 (17)

Tur-o-rekord i Rømskog

Rune Jørgensen, turorienteringsgeneral i Rømskog IL, er svært godt fornøyd med årets sesong. Ikke mindre enn 47 deltakere har vært med på turorientering i Rømskog i år. Det er rekord siden aktiviteten ble tatt opp igjen i 2004.

Rune Jørgensen i Rømskog IL kan glede seg over deltakerrekord i turorienteringen i år. (Foto: Siri M. Dalnoki)

– Ja, jeg er strålende fornøyd. Tror ikke det er mange kommuner som kan skilte med så stor deltakelse, befolkningsgrunnlaget tatt i betraktning, sier Jørgensen.

Det ble solgt 35 konvolutter med kart og annet materiell til turorienteringen. I tillegg ble det solgt tolv ekstrakonvolutter.

Rune Jørgensen, til daglig rektor på skolen, er en ihuga orienteringsentusiast. Han legger løyper, lager spørsmål og sørger for at sambygdingene får en trivelig aktivitet med mange gode naturopplevelser gjennom hele sommerhalvåret.

– Det er morsomt å holde på med dette, og ekstra inspirerende blir det selvsagt når vi setter deltakerrekord.

Husk å bestille julebord i god tid!

Fra søndag 2. desember serverer vi **julemiddag alle dager** unntatt lørdager.

Velkommen inn i julestria til et avslappende måltid!

Ta kontakt for bestilling på tlf. 69 81 21 37 eller firmapost@solstrand-terrasse.no

Telefon 69 81 21 37
www.solstrand-terrasse.no

Spør oss også om catering!

Marker-elever på elgjakt

Like før elgjakta brøt løs hadde 5. trinn på Marker skole en fast dag i sine planer: Elgdag.

AV RANVEIG BRANDSRUD HENNING

Og elgjakt ble det. Alle elevene hadde en flott dag i skogen, ikke så langt fra Kirkeby i Øymark.

Glade 10–11-åringer trasket i vei, og regntunge skyer hang over dem. I mange år har elever og lærere ved skolen hatt kyndig assistanse av ekte elgjegere og ekte elghund. Slik var det også i år.

Tor Harald Rørvik assisterte med skyting, godt hjulpet av to elever fra 10. trinn. Alle som ønsket å skyte på blink, fikk prøve seg, og så var det ei økt i elgfortellerkroken.

En stor takk

To veteraner har vært med i mange, mange år, og de fortjener en kjempestor takk fra mange 5.-klassinger. Det er Reidar Andersen og Arne Jaavall og – ikke minst – Arnes bikkje, Doffen.

Karene kunne fortelle masse om elgen og jakta, og elevene fulgte interessert med.

Riktig trivelig å se glade unger rundt leirbålet, der matpakka eller pølsepakka kom fram. Noen hadde også med stekepanne og flesk.

Dagen ble en «Super-elgdag», selv om elevene ikke så noe elg. Derimot ble det en dag med både god lek, god stemning og gode minner. Og som man så ofte avslutter historier som skrives på skolen: «Og alle var enige om at det hadde vært en fin dag!»

I år er det hundre år siden Rømskog Idrettslag ble stiftet. Det skal blant annet feires med jubileumsfest i november. Idrettslaget står meget sterkt i bygda. Langt over halvparten av kommunens innbyggere står i medlemslistene. Aktiviteten er bred og god. Kort sagt en høyst levende og sprek hundreåring.

Rømskog IL har både topp og bredde. Her er et knippe av de mest lovende utøverne samlet i Rømskog sentrum. Stående fra venstre Marcus Berg (fotball), Hans Petter Bergquist (hopp), Thomas Tørnby (rallycross), Jan Atle Gjemble (enduro), klubblleder Ole Bergquist og trimveteran Nils Nilssen. Foran sitter de to lovende fotballjentene Thea Dahlum Nilsen (t.v.) og Maja Gløtta. (Foto: Øyvind Ottersen)

RØMSKOG IL 100 ÅR

En sprek og offensiv

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Det har skjedd mye på hundre år. Derfor blir det for omfattende å ta for seg alt i en artikkel. Vi har derfor valgt å starte med dagens Rømskog IL. Se nærmere på topp og bredde i 2012. I neste utgave av Avisa Grenseland skal vi gå tilbake i historien for å se på starten og det som ledet frem til den solide foreningen som i år altså runder sine første hundre år.

Bredde og topp

De fleste idrettslag har en visjon om å drive både breddeidrett og toppidrett. Rømskog er intet unntak. Men de jordnære rømsjingene har fornuft nok til å se at grunnlaget for toppidrett ikke er det beste i en kommune med under syv hundre innbyggere. Likevel har man fått frem gode utøvere som hevder seg på landsbasis. Det litt spesielle er at de fleste av dem nå konkurrerer for andre klubber.

Ole J. Bergquist er leder i idrettslaget. Han er opptatt av å skape bredde og samholdighet.

– Men jeg er en vinnerkalle. Jeg vil også ha gode resultater. Derfor jobber vi for at våre unge og lovende utøvere skal få gode forhold og muligheter til å satse. Denne muligheten finnes ikke i Rømskog når man når et visst nivå. Men vi legger forholdene til rette og synes det er fryktelig morsomt når noen av våre gjør det bra, sier han.

Første Norgesmester

Om årets sesong er et eksempel på at rømsjingene hevder seg. For bare et par uker siden fikk Rømskog sin første individuelle norgesmester på seniornivå. Jan Atle Gjemble kjørte inn til sammenlagtseier og NM-tittel i motorsporten enduro. Han slo blant andre høyt profilerte Pål Anders Ullevålseter.

Rømskog IL har et bredt spekter av tilbud; ski, fotball, motorsport, orientering, idretts-skole, gubbetrim og idrettsmerketaking. I flere av grenene er det dukket opp talenter som har ønsket å satse videre.

De mest spennende utøverne i Rømskog

akkurat nå fordeler seg på de nevnte idrettene. Jan Atle Gjemble er allerede nevnt. Han har vært en drivkraft i motorsportmiljøet og var en viktig brikke da Rømskog for et par år siden fikk sin egen endurobane. Thomas Tørnby driver også motorsport, men det er på fire hjul. Tørnby kjører for Trøgstad og er helt oppe og lukter på en pallplass i rallycross. I år ble det sjetteplass sammenlagt. – Jeg har ambisjoner, og målet er å nå helt til topps. Men først skal jeg på pallen, sier han.

Fotball

Innen fotball har Rømskog tre spesielt lovende ungdommer. 18-åringene Thea Dahlum Nilsen og Maja Gløtta, henholdsvis forsvarsspiller og angriper, er begge i troppen til Lillestrøms damelag, for tiden Norges beste innen kvinnefotball.

– Det har ikke blitt noen A-kamper ennå, men vi nærmer oss og håper på debut neste sesong, sier jentene som begge spiller på annetlaget i 2. divisjon. Morsomt er det å få høre at det

– Jeg føler at vi har gjort mye bra, og vi er et idrettslag i medvind.

Leder Ole Bergquist

Jan Atle Gjemble ble nylig Rømskogs første individuelle norgesmester for senior. Han vant den ræste klassen i enduro. (Foto: Nina Sletten)

Daniel Bergquist (t.v.) og Victor Nilsen er to lovende langrennsløpere fra Rømskog.

100-åring

nå er første gang de to spiller på et rent jentelag. I lille Rømskog har de alltid vært nødt til å spille på guttelag. Kanskje er det derfor de er blitt så gode og tøffe at de tar steget til topps.

Marcus Berg er en lovende keeper. Han ble «headhuntet» til Lillestrøm. Der er det blitt spill på 16-årslaget. I tillegg er han på kretslaget i Akershus. Om få år kan han være i Tippeligaen.

Vinteridrett

Det er gode forhold for vinteridrett i Rømskog. I dag er det flere som satser. Skihopperen Hans Petter Bergquist har vært lovende i flere år. Nå er han (nesten) voksen og konkurrerer med de beste. Nylig ble han nummer to på plast, bare slått av Anders Jacobsen. I forrige sesong vant han lag-NM for Akershus.

– Jeg har klare ambisjoner og føler at jeg nærmer meg toppen, sier Bergquist. Han håper at han en dag kan bli så god at sambygdingene kan sitte i godstolen og se ham i nyttårshopprennet fra Garmisch Partenkirchen.

I langrennssporet finner vi nok et par lovende

rømsjinger. Både Victor Nilsen og Daniel Bergquist satser på en skikarriere.

Idrett i Rømskog

Men selv om de beste reiser ut for å komme videre, drives det selvfølgelig idrett også i Rømskog. Fotballen har hatt et oppsving de siste årene. Etter å ha ligget nede i mange år, startet man opp igjen i 8. divisjon. Det ble mange opprykk på rad, og i dag er laget vel forankret i 5. divisjon Akershus. Laget består av halvparten Rømskog og halvparten Setskog. Kampene spilles vekselvis i Rømskog og Setskog. A-kampene i Rømskog trekker et stort publikum, og det er folkefest i bygda.

Orientering har gode kår i Rømskog. Fin natur og gode kart. Men foreløpig er det hele på trimnivå. Dette til gjengjeld gir stor glede for dem som holder på. Ikke minst turorientering er populært.

– Vi har idrettsskole og trimgrupper. Generelt er det fin aktivitet og meget god stemning i laget. Målet er å aktivisere så mange som mulig,

skape gode relasjoner mellom innbyggerne og samtidig bidra gjennom bredde til å skape toppere. Jeg føler at vi har gjort mye bra, og vi er et idrettslag i medvind, sier leder Ole Bergquist.

Styret i jubileumsåret

Dette er styret i Rømskog IL i jubileumsåret:

Leder: Ole J. Bergquist

Nestleder: Terje Jørgensen

Kasserer: Inger Lien

Sekretær: Julie Grinna

Styremedlem: Lars Tommy Trømborg

Fotball junior: Randi Dalheim

Fotball senior: Knut Kinn

Motor: Kristian Myrvold

Ski- og o-gruppa: Lars Erik Ottosson

MARKER KUNSTGRESS

**OFFISIELL ÅPNING
LØRDAG DEN 27. OKTOBER KL 12**

- ✓ Bevertning til alle
- ✓ Det spilles fotballkamper på banen hele dagen fra kl 10

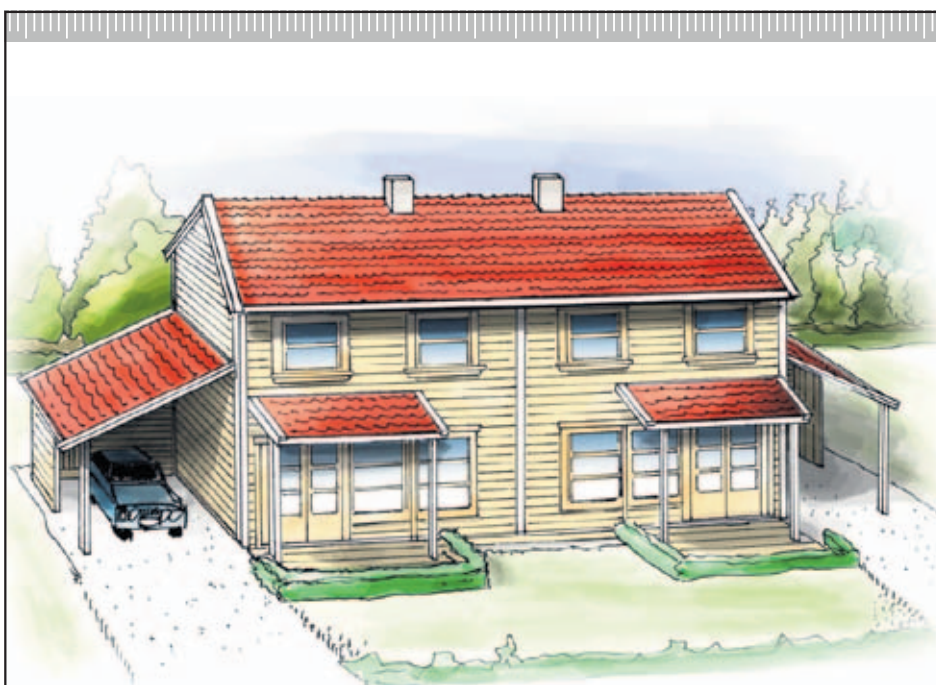
Velkommen!
Hilsen Ørje IL og Rødenes IL

FLEXIT

Marker
sparebank

GJENSIDIGE
Marker Brannkasse

MESTERHUS
- det blir som avtalt

KILEBU BOLIGFELT, ØRJE

Salgstart, nye prosjekterte tomannsboliger- og firemannsboliger

BRA = fra 70 – 108 m²
Pris fra kr. 1.700.000,-
til 2.100.000,-

Bygg og takstfirma
J. Westlie & Sønner As
1870 Ørje - Tlf: 69 81 17 05

Ta kontakt for en hyggelig boligprat.

mesterhus.no

MARKCANTO JUBILERER

Koret MarkCanto feirer 10 år, og i den forbindelse blir det arrangert en jubileumskonsert på Ørje Brug fredag 9. november. Arrangøren lover en kveld full av sangskatter og gode ord. Kvelden vil også by på gjesteartister. Det er André Vaaler og Jan Groth. Sistnevnte med assistanse fra Hans Erik Groth.

Byes minnefond deler ut stipend

Otilie og Frithjof E. Byes Minnefond skal innen utgangen av året dele ut et stipend på 20.000 kroner. I fjor var det billedkunstneren Stein Andersen fra Halden som mottok stipendiet, som etter statuttene

kan søkes av forfattere og billedkunstnere i Halden og Aremark. Søknadsfristen for stipendiet er 1. desember.

Minnefondets hovedanliggende er å virke for at Frithjof E. Byes forfatterskap blir holdt levende i fremtiden. Tistedal-forfatteren, som er oversatt til sju språk, debuterte i 1942 på Aschehoug Forlag med romanen «Sør i landet nord i sjøen», fulgte opp i 1946 med «Ættens makt» og rundet av trilogien med «Fredløs ferd» i 1948.

Minnefondets styre består av Knut Korsæth (leder), Bjørn Andersen og Oddvar Rakeng. Sistnevnte var for øvrig initiativtaker til minnerelieffet over Bye i Tistedal sentrum i 1986. I etterkant av dette inntraff en liten renessanse for de historiske romanene ved at Valdisholm Forlag i Rakkestad kom med nyttgivelser.

NM-VINNER FRA RØMSKOG

Rømskog har landets beste lærling innen lassbærerkjøring.
(Foto: gardsdrift.no)

Rømskog har markert seg på landsbasis den siste tiden. For kort tid siden fikk kommunen en ny norgesmester. Det er Simen Sletten Nilsen.

Simen Sletten Nilsen tok NM-tittelen i den ikke helt kjente grenen lassbærerkjøring. Det var under skogsmessa på Hurda-gene 2012 det ble arrangert NM i lassbærerkjøring for lærlinger. Og her gikk altså Simen Sletten Nilsen fra Rømskog helt til topps.

Mesterskapet ble organisert av Maskinentreprenørenes Forbund og Det norske Skogselskap. Simen Sletten Nilsen jobber til daglig for Holth Skogsdrift AS. På andreplass kom Tobias Sletten fra Austmarka, mens tredje-plassen gikk til Ørjan Hagen fra Odnes.

Vaktmester Wiggo Andersen i Aremark kommune bruker mange timer hver uke på å rydde i og utenfor søppelcontainerne på miljøstasjonene. – Nå har jeg akkurat ryddet her på stasjonen i sentrum. Tenk om folk kunne bidra til at det forblir slik, sier han.

Hold orden på miljøstasjonene!

Vaktmester Wiggo Andersen i Aremark kommune kommer med et aldri så lite hjertesukk. Han bruker uforholdsmessig mye tid på å rydde opp i og rundt kommunens miljøstasjoner. – Hvis alle tar seg sammen, kan det se pent og ordentlig ut hele tiden, sier han.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Da vi besøkte miljøstasjonen i Aremark sentrum en vakker høstdag, var alt i sin skjønneste orden. Wiggo hadde brukt noen timer på å rydde, slik han gjør hver eneste uke. Vi kunne naturligvis ha tatt bilde av Wiggo vaktmester «til knes» i søppel, men det er hyggeligere å vise hvordan det skal se ut.

– Miljøstasjonene er til for at vi alle skal få det bedre. Derfor blir jeg både trist og lei meg når jeg ser hvilke holdninger alt for mange av oss har, sier han.

Bruk hodet!

– Jeg er ikke tilhenger av verken pekefinger eller straffereaksjoner. Jeg vil heller appellere til folks sunne fornuft og fellesskapstanke. Vi har fire miljøstasjoner i kommunen. Alle plages av alt for mye søppel og dårlige holdninger blant brukerne. Verst er det på stasjonen i sentrum, men det skyldes nok at det her er flest brukere.

En ting er at det er stygt og ubehagelig med masse søppel. En annen side av saken er at det medfører økte kostnader for kommunen.

– Ja, det er riktig. Jeg bruker mange timer hver uke på å rydde opp. Det skulle være unødvendig. Spesielt viktig er det å tenke på at kommunen får bot hvis containerne inneholder søppel som ikke skal være der. Derfor krabber jeg rundt og rydder ukentlig i containerne. Ikke sjelden må jeg plukke ut gamle komfyrer og kjøleskap fra containeren merket «Drikkekartonger». Slikt skulle være helt unødvendig, sier Wiggo Andersen, som fyller en hel tilhenger med søppel hver uke. Søppel som «synderen» vet at han eller hun ikke kan kaste på miljøstasjonen.

Folk må ta seg sammen

I Norge har vi et prinsipp om at den som forurenser skal ta regningen. Det praktiseres veldig forskjellig. Men kommunen kan sende regning for å dekke utgiftene man har. Men en slik praksis har man så langt ikke. Wiggo Andersen håper at folk i stedet rett og slett tar seg sammen. Ikke bare spares kommunen for utgifter, men man sørger også for at det blir en hyggelig opplevelse å besøke miljøstasjonen. Til tider er det så grisete at det hele blir utrivelig. Og det er nå en gang slik at terskelen for å

kaste fra seg søppel er langt lavere om det er mye som allerede flyter.

Aremarks fire miljøstasjoner fordeler seg på sentrum (bak Joker-butikken), i Kvisler, i Bjørkebekk og i Strømsfoss. Hver stasjon har fire containere. Her kan det kastes drikkekartonger, papir (ikke julepapir), papp, glass og metall.

– Julepapiret er så spesielt at det må sammen med annet restavfall til Rokke. Farget og klart glass går sammen. Når jeg sier metall, mener jeg husholdningsmetall som hermetikkbokser og lignende. Større metallavfall kan vi ikke ta imot.

– Hva tar ikke miljøstasjonen imot?

– Alt annet som ikke her er nevnt regnes som restavfall og må til Rokke. Plast, batterier, større ting, spesialavfall som kjemikalier og olje, hvitevarer, sykler, trevirke. Ja, folk skjønner selv hva de kan kaste på miljøstasjonen og hva som må kjøres til Rokke, sier Wiggo Andersen, som håper at alle tar seg selv i nakken og sørger for at vårt eget nærmiljø blir holdt i orden.

– Det skulle være unødvendig å si dette, men virkeligheten er dessverre en annen. Dette har med folks holdninger å gjøre, sier han.

Eilif Mosbæk på Ørje er en kunnskapsrik mann med sans for både det gamle og korrekte og det humoristiske og litt mer sagnomsuste. I denne andre av to artikler tar han for seg den gamle øymarkingen Jens Frøne. Mosbæk understreker at artikkelen inneholder fakta ispedd sagn og myter fra prole-tarepoken i Øymark. Første del av artikkelen sto i forrige utgave av Avisa Grenseland – september 2012.

Jens Frøne, skoggangsmann og gårdsdreng

DEL 2

EILIF MOSBÆK, TEKST

Midt mellom gårdene Lie og Aarnæs ligger Jahren. Husmannsplassen Fossum, som nå etter hvert ble Jens Frønes domene, hadde ypperlig beliggenhet i forhold til jakt og fiskeinteressen. Skogen sto kloss opp mot husveggene og strakte seg uten avbrudd like til tettstedet Rakkestad i vest, eller byen Fredrikshald (Halden) i syd. I sannhet tumleplass nok selv for den mest ivrige veidemann.

I Jahrsbogen, i enden av åsen Galteryggen ved oppstigningen til Gurihøgda, anla Jens sitt andre baseområde. Innunder en fjellhulle ryddet han plass til ildsted og hvilebrisk. Han måtte til bibelens gamle testamente for navnsetting denne gang: «Makepela-hulen»! Intet mindre enn jødedommens (i sannhet også islams) stamfar Abrahams siste hvilested, må vite.

Høstjakt

Til det dennesidige liv var sotfarget kaffekjele og stekepanne gode allierte. Mang en fleskepanne og «strammedariuskopp» var sikkert vederkvegende under regntung høstjakt. Hva vilt angikk, hadde skogene i Fjella-området mye å by på. Særlig storfugl, men også rev og hare. Elgbestanden skjøt fart først innpå sekstitallet med nye driftsformer og skogspleie.

Et 15–20-talls spillplasser for tiur ble også tidligere flittig besøkt i vårnettene. Fangster på både tre og fire storfugler i løpet av natten ble brakt hjem til kjøttgrytene. Først i 1932 ble all spilljakt forbudt.

Da jeg selv på 1950-tallet vandret i disse traktene og ble informert av lokale tømmerhuggere, fikk jeg opplyst at disse flere steder i skogteiger som ble lagt under sag og øks, hadde funnet opptenningsvirke til bål som på kløktig vis var plassert på tørre steder under steinheller. De var ikke et øyeblikk i tvil om hvem som var opphavs-mannen.

Av de mer voluminøse visittkortene Jens etterlot seg, var hans delaktighet i tømmerkoia ved Holmetjern i Aarnæs-skogen. Sammen med en av eierne på gården, Halfdan Aarnæs og oppsitteren på småbruket litt lenger syd, Anders Nybo, ble den enkle koia, som var plassert ved Langemyr, befordret dypere inn i skogen til idyl-

like Holmetjern. Det fantes den gang (i 1927) intet veisystem der inne for tømmerdriften.

Gangstien ved navn Haldsveien (den gikk – og går fortsatt – ganske visst like til Brekke ved Femsjøen) passerte få skritt fra hytteveggen. Også i dag anbefales en lunge- og hjertestyrkende skogsvandring, for eksempel med start ved Femyra, bratt opp langs Jahrshøgda og slakt ned mot Holmetjern. Videre kan man med for lengst gjenvunnet pust følge godt oppmerket sti over fjellrabber og klopper ned til Kjelda og husmannsplassen Allergodt i Mellomdalen, Rakkestad.

Sjømann

Sjømannsyirket skulle nok engang dukke opp blant den allsidige Jens Frønes arbeidsoppdrag. Vi iler til med å fortelle at det gjaldt det lokale og regionale farvann: Haldenvassdraget.

Etter at den gamle, trauste passasjerbåt og tømmerleper D/S «Engbret Soot» var tatt ut av tjeneste i 1926, ble den fanget inn i interessedøren av Soots barnebarn, Guner Soot. Guner Soot hadde overtatt faren Dines' eiendom ved Damholtet i Øymark på 1890-tallet. I 1931 oppførte han en knubblafte hytte (Flagghytta) på en fjellkam med flott utsikt over Bønfjorden i Haldenvassdraget.

Hva var vel mer naturlig enn å finne tilbake til røttene og erverve båten med bestefars navn? I 1934 ble handelen en realitet. Guner Soot er nå blitt en aldrende mann og overlater driftsansvaret til et familiemedlem, odelsgutten på Lie gård, Rolf Haneborg. De neste fem årene er han akkreditert reder i «selskapet». Vår besungne Jens blir koplet til på manns-kapslista. Tidligere verktøymaker Rolf Ødegård på Noral minnes godt en skoletur til Tistedal med Jens som kombinert maskinist og rådgivende skipsfører. Unggutten Iver Vold sto for øvrig til rors.

Hva hadde skjedd mannen som hadde tatt med rifla på revejakt?

Trygve Gulbrandsen

Men bakom det hele «synger skogene». Dikteren Trygve Gulbrandsen og kona Lilly (født Haneborg) har nå blitt vertskap på gården Jahren. Noe som neppe opptok den gode Jens i hans jaktiver. Han var selvbestalt og spurte ingen om verken tid eller sted for sine veidemanns-utflukter. Lokalkjent i de nærmeste 35.000 mål skog, og med erfaring fra ferdsel og opphold under alle tenkelige værforhold.

Så med ett er han vekk! Vaktsomme øyne hadde saumfart terrenget han til enhver tid befant seg i. Intet av unormale bevegelser i faunaen ble oversett. Når et skudd skulle avfyres mot vilt, måtte en være helt viss på hva man siktet på. Hvor skuddet skulle plasseres var helt essensielt. Skadeskudd måtte for enhver pris unngås. Av minst to grunner. Først og fremst for å unngå lidelser hos dyret, men også for spare på kostbar ammunisjon. Det rådet knapphet på de fleste av livets områder, hva også gjaldt haben-gut.

Hva hadde skjedd mannen som hadde tatt med rifla på revejakt?

Dagen for utflukten hadde tatt slutt, mørket senket seg. Uroen brer seg. En samlet familie flytter tettere sammen rundt kjøkkenbordet. Skal nabolag og venner kontaktes allerede i kveld? Kan et uhell ha rammet Jens?

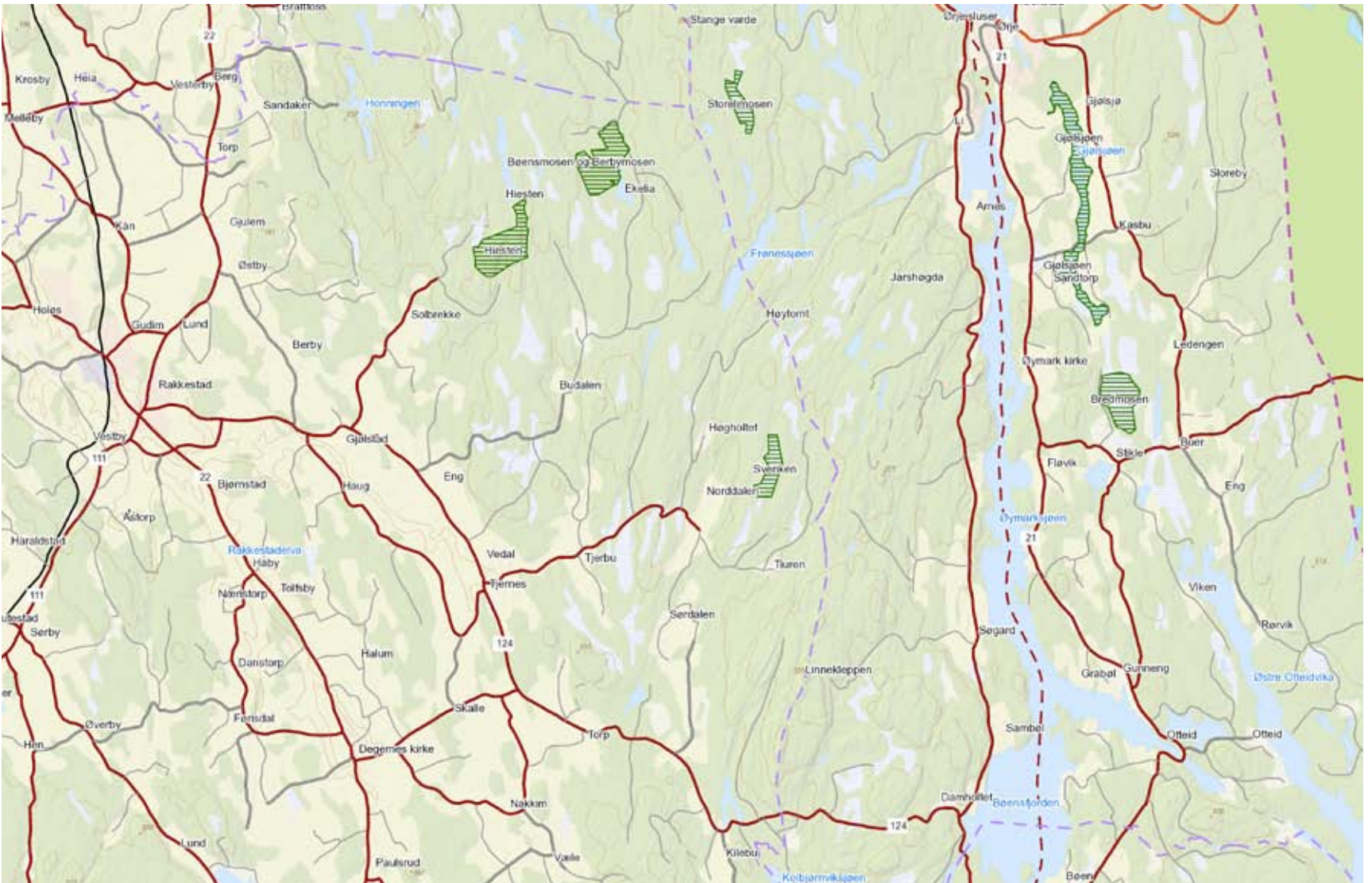
De diskuterer et mulig hendelsesforløp. Intet ord var falt om at jegeren hadde forberedt en overnatting ute i det fri. Nei, de fikk bie til i morgen. Det var tross alt en svært så skogsvant kar om hvem tanker og ytringer nå favnet. Men, hadde han ikke den siste tiden også ytret om tiltagende smerter i brystregionen ved større anstrengelser? Nei, de slo det fra seg. Så ille kunne det da ikke være. Sine 71 år til tross, han var jo sprek som en «lopp».

Utslitt av grubling og uvisshet kryper de alle i de små timer til køys.

Manngard

I dagene som følger utrustes hele grendesamfunnet og øvrighetspersonell til omfattende mann-gard. «Hadde han ente tatt med seg kaffekjelen?» undret Hilmar Liehagen. «Den tok'n me støtt når'n dro te' fjells».

Etter tre dagers intens søking i Vestfjellas

Det er i dette området vest for Øymarksjøen hvor Jens Frøne hadde sitt rike.

varierte terreng, fra Buknatten i nord til Linnekleppen i syd, fra Korperudmoen i vest og like til Øymarksjøen i øst, måtte de resignere. Jens Frøne syntes å være som sunket i jorden.

I ukene og månedene som fulgte ble det sendt ut flere mer eller mindre velorganiserte mann-gardsgjenger. Alle resultatløse. Nærmeste familie fant selvsagt ingen rast eller ro og var følgelig stadig ute på søk. Heller ikke de som ofte hadde deltatt i Jens' jakt- og fisketurer, fant spor eller etterlatenskaper i dette voluminøse skogsterrenget. Lå det en kryptisk beskjed i avskjedsreplikken? Og i så fall, hva skulle den være?

Måneder ble til år, og etter april dagene i 1940 fikk både den ene og den andre ulike ting og oppdrag å skjøtte. Det lå kalde drag over store deler av både by og land. Daglige gjøremål sveiset menneskene tettere sammen, men tilfeldig skogsvandring var på fritid beholdt bærsankerne til proklamerte datoer. «Ordnung muss sein!»

Mysteriet løst?

Historiens gang er kjent. I maidagene 1945 trekkes urene opp til normale sysler på de fleste områder. Skogsdriften hadde fungert gjennom alle krigsårene. Både i Øymark- og Aremark-skogene hadde arbeidere fra trelastindustrien i Østfold vært utplassert i permanente og provisoriske tømmerkoier. «Papenheimer» sørvest for Krokvannet i Lieskogen var et cellulose- og tjærepappbygg til dette formålet. Kveldspraten gikk også her om forsvinningsnummeret i Vestfjeldet. (De skulle bare ha visst hvor fysisk nær de var mystikkens sentrum.)

En novemberdag i året 1948 legger Birger Berntsen Frøneholtet ut på revejakt i terrenget

Omsider dukker hunden opp, men hva i all verden har den i kjeften?

nord og øst for Høytomt. Med seg har han broren, Reidar. De har lenge en god los på mikkell, men den stilner av, og de setter seg til og venter på hunden. De befinner seg nå ved inngangen til Ulvedalen, like ved Klopptjern. Omsider dukker hunden opp, men hva i all verden har den i kjeften? Det er et bein. De blir raskt klar over at dette ikke stammer fra vilt, og de kommer i villrede. Hunden synes å ha kommet ned fra fjellura på vestsiden av dalen.

Nysgjerrigheten tar overhånd. Dette må undersøkes. Et tiårig mysterium begynner å spøke i erindringen. Fjellsiden finkjemmes, og der – like ved en stenhelle – går en nesten tildekket sjakt ned i ura. Yngstemann åler seg ned, et utrop høres, og møysommelig kommer han opp med flere benrester i neven, et par støvler, noen klesrester og etter hvert restene av et Remington-gevær! De jordiske levninger og Jens Frønes uadskillelige følgesvenn på jaktture er funnet!

Like inntil geværet lå også en meterlang kløftet kvist. Et annet varemerke for skoggangsmanen: Jaktkniven, lå også i steinhula.

Yngstemann på Frøne(holtet) erindrer dagen da far og onkel vender hjem fra dagens jakt. De bærer med seg en papirsekk som plasseres i gangen, og av samtalen som utspant seg inne på

kjøkkenet, skjønte han at et gammelt mysterium kan ha funnet sin løsning.

Politiet ble varslet

Lensmannen i Rakkestad og politimesteren i Halden ble varslet og innfant seg umiddelbart på det dramatiske funnstedet. Papirsekk med innhold ble brakt til Ørje og overlevert til lensmann Sverre Lislegaard. Geværet, som var i elendig forfatning og sterkt rustet, ble overlevert kjøpmann og verkstedeier Olaf Mosbæk, som sammen med drosjeeier Einar Engerbråten fikk oppdraget som vitner av funnet. Edspålagte vitner i den egenskap at våpenet ble lagt i en parafinoppløsning for senere å kunne åpnes for inspeksjon.

Et ord er et ord og en mann – en mann. Personlig er jeg aldri blitt gjort kjent med hva patronkammeret skjulte, selv om anelser også er en slags konklusjon.

Kilder:

«Gårds og slektshistorie for Øymark», bind I – 2007: Grete B. Nilsen
«Aarnæs-slekten»: Martha Østensvig 1941
Intervju med Karoline Sandaker på 1960-tallet
Notater om småbruk og husmannsplasser (2011) v/ Rakkestad Lokalsamling: Eva Bjørnstad

gjensidige-markar.no

GJENSIDIGE
Markar**150**
år

Å LEVE BEDRE OG Å LEVE VIDERE

Livsforsikringer er kanskje de viktigste forsikringskjøpene du kan gjøre

- En Helseforsikring kan hjelpe deg å komme raskere til behandling
- En uføreforsikring/pensjon kan være til god hjelp for de som blir alvorlig syke
- En livsforsikring kan være til i god hjelp for etterlatte.

Det handler altså om livskvalitet i faser hvor du trenger praktisk hjelp og økonomisk støtte.

Behovene er forskjellige – mulighetene mange.
Vi kan hjelpe deg, ta kontakt for mer informasjon!

Aremark, Marker og Rømskog er primærkommunene for Gjensidige Markar. Geografisk har det vært slik siden starten i 1862, men navnene har endret seg. Før 1900 var det to kommuner; Aremark og Rødenes. I 1902 ble Rødenes delt, og vi fikk kommunene Rømskog og Rødenes. Året etter ble Øymark skilt ut fra Aremark. Dermed var det fire kommuner. I 1964 gikk Øymark og Rødenes sammen og ble til Marker kommune.

TA KONTAKT – VI ER DER FOR DEG!

Fellesbygget, Storgt. 55, 1870 Ørje. Telefon 69 81 01 80
www.gjensidige-markar.no • e-post: markar@gjensidige.no

Skadevakt 24 timer: **03100****HØSTEN ER OVER OSS, OG VINTEREN NÆRMER SEG RASKT.****DA ER DET VIKTIG AT BILEN OGSÅ ER KLAR.****GRATIS HJULSKIFT!****VI SERVERER PØLSER,
KAFFE OG KAKE!**

Dekk, lys og vinduspussere er viktig å ha i orden i tiden framover, i tillegg til at bilens generelle tilstand ikke gir deg noen overraskelser i mørketiden.

÷30%
rabatt på arbeid og
deler til de 5 første
som bestiller time
disse dagene.

Fredag 26.10. Kl. 9-17
Lørdag 27.10. Kl. 9-15

50,-**BILVASK****4 LITER**

Veil: 469,-
139,-

GTX 10W40

CAS GTX10404L

÷50%**VINDUSVISKERE**

Ved kjøp av nye viskere skifter vi for deg og etterfyller spylervæske gratis.

÷50%**HOVEDLYSPÆRER**

Ferdig skiftet.

BILXTRA XTRA-SJEKK
Kontroll av: forstilling, drivverk,
støtdempere, batteri og kjølevæske

99,-

BilXtra
Garantert på veien verksted

Innflyttertreff i Trosterud-grenda

Nye rømsjinger trives godt. Det er inntrykket man sitter igjen med etter innflyttertreffet i den gamle skolen i Trosterudgrenda 8. oktober.

Det var ordfører Kari Pettersen og Bjørnar Storeheier, prosjektleder i Bolyst, som hadde invitert de nye rømsjingerne til en hyggelig samling på den gamle skolen i Trosterudgrenda, det som i dag er skolemuseum.

– De siste årene har det kommet ganske mange tilflyttere til Trosterud. Derfor hadde vi lyst til å invitere dem til en hyggelig og uformell samling i den gamle skolestua, sier ordfører Kari Pettersen.

Sammen med lederen av Bolyst-prosjektet, Bjørnar Storeheier delte hun ut velkomstpermer til de nye rømsjingerne. Her ligger det blant annet informasjon om kommunen, skole og barnehagetilbudet og en full oversikt over lag og foreninger. Permen er tenkt som en grei start-hjelp for de nye tilflytterne. Alle tilflytterne får også en kinobillett. Det er et samarbeid mellom Bolyst og Bygdekinoen.

– Rømskog har mye flott natur å by på, så de nye rømsjingerne får også en tursekk fra Marker Sparebank. Vi vil jo at de skal bli glad i å bruke de fantastiske omgivelsene, sier ordføreren.

Fra Polen til Rømskog

De fleste har flyttet til Trosterud det siste året, mens noen har bodd i Rømskog i et par-tre år allerede. Polske Emilia Reimus og mannen Janus har bodd i grenda, som ligger helt ved svenskegrensa, siden 2009. Hun har blant annet jobbet på hotellet i Rømskog. Begge jobber nå i Aurskog-Høland. Nå er hun imidlertid hjemme i permisjon med lille Maria på 5 måneder.

– Vi trives veldig godt i Rømskog. Det er stille og rolig og mange hyggelige mennesker her, sier Emilia. Hun snakker godt norsk, men har vurdert å delta på språkkurset som arrangeres av Bolyst for å bli enda bedre.

– Nå lærer jeg litt når jeg ser jeg på Barne-TV sammen med den lille dattera vår, smiler hun.

Dialog med innbyggerne

Det har flyttet seks nye familier til

Ordfører Kari Pettersen i Rømskog med lille Maria (5 måneder) på fanget. Mamma Emilia Reimus og mannen Janus har bodd i Trosterud siden 2009 og trives veldig godt. Her viser hun frem den nye velkomstpermen.

Den gamle skolen på Trosterud i Rømskog skapte hyggelige rammer for innflyttertreffet.

Trosterud de siste par årene, og de fleste var representert på treffet i den gamle skolestua, som ligger idyllisk til et steinkast fra hovedveien.

– Gjennom Bolyst-prosjektet ønsker vi blant annet å komme i dialog med innbyggerne og høre hva de mener om bygda vår, sier ordføreren. Hun er glad for at de

nye rømsjingerne trives godt og synes det er veldig positivt at de er med på å holde liv i Trosterudgrenda.

ARBEIDSSEMINAR OM HALDENKANALEN

Onsdag 31. oktober arrangeres et arbeidsseminar om Haldenkanalen. Stedet er Kanalmuseet på Ørje. Seminaret er delt i to; en del for næringslivet på formiddagen, fra kl. 09 til 13, og en del på kveldstid for interesseorganisasjoner og lokalbefolkning, fra kl. 18 til 21.

Bak seminaret står Norsk Institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), Aurland naturverkstad AS og Regionalparken.

Visjonen er «lønnsomt næringsliv og et rikt kulturliv, basert på naturen, spiset kompetanse og småsteder hvor folk ikke bare bor, men lever!»

Ønsker du å påvirke bo- og levevilkårene i din region? Har du meninger om utvikling av næringslivet? Del din oppfatning og ditt engasjement med andre, enten du er næringsdrivende, aktiv i en organisasjon eller innbygger. Målet er å styrke Regionalpark Haldenkanalen.

Det er fortsatt mulig å melde seg på seminaret, som er gratis.

Påmelding til jan.albert.haagensen@ostfold.fk.no

Julemarked

Lørdag 24. november er det julegateåpning på Ørje. I den forbindelse ønsker arrangøren å få til god gammeldags julestemning med julemarked! Lag, foreninger og enkeltpersoner oppfordres til å delta med for eksempel salg av julebakst, håndverksprodukter, karameller, brente mandler, julekort, julenek, nisseluer, håndarbeids-produkter, vafler, smultringer, julegaver, konkurranser med mer. Alle som ønsker å delta kan ta kontakt med Kari Mosbæk Christensen (69 81 10 40). Det er gratis å delta.

I år vil julegrana stå på Busstorget ved Kreativitetet og Mosbæk. Der vil også julemarkedet foregå. Markedet åpner klokka 12, og grana tennes klokka 16.

DU TREFFER ALLE MED EN ANNONSE I AVISA Grenseland

Avisa Grenseland når ut til alle innbyggerne i Aremark, Marker og Rømskog. I tillegg leses avisa av de fleste av regionens to tusen hytteeiere og deres gjester.

Ønsker du å nå ut med ditt budskap til alle i Grenseland – benytt deg av muligheten til å annonsere i Avisa Grenseland.

Slik er utgivelsene i resten av 2012:

Onsdag 21. november

Onsdag 19. desember

Frist for annonsebestilling: Én uke før utgivelse.

TA KONTAKT:

Epost: ottersen@byline.as

Telefon: 468 24 777

Postadresse: Avisa Grenseland

Fosby, 1798 Aremark

**BARNEVERN
VAKTEN**
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutsituasjoner

Telefon: 91 38 92 93

Åpningstid:

Hverdager kl. 16-08.

Helger og høytider:

Hele døgnet

Det skjer i Grenseland

25. OKTOBER TIL 25. NOVEMBER

OKTOBER

TORSdag 25.

Boksalg i Marker bibliotek i åpningstiden 10-19.

Bygdekinoen i Rømskog viser i kulturhuset filmene «Hotel Transylvania» og «Flukt», henholdsvis kl. 18 og kl. 20.

SØNDag 28.

Ørje kirke kl. 18. **Sanggudstjeneste** ved sanggruppa Hellebekk og Audhild Ruud.

MANDag 29.

Årsmøte i Aremark Bygdekvinne-lag i Aktivitetsstua på Fosbykollen kl. 19.

ONSDag 31.

Arbeidsseminar om Haldenkanalen. Kanalmuseet i Ørje kl. 9-13 for næringslivet og kl. 18-21 for interesseorganisasjoner og andre interesserte.

Rømskog pensjonistforening møtes på Elviras kafe kl. 11-13.

Klima Østfold arrangerer et praktisk kurs i enøk i Marker rådhus kl. 18.30.

NOVEMBER

SØNDag 4.

Allehelgensgudstjeneste med Dag Mysen i Rømskog kl. 18.

MANDag 5.

Misjonsmesse på menighetshuset i Aremark fra kl. 16.

TIRSDag 6.

Strikkekafe for alle interesserte. Aktivitetsstua på Fosbykollen kl. 18-21.

ONSDag 7.

Bygdekinoen i Marker viser filmene «Tingeling – Vingenes hemmelighet» kl. 18 og «James Bond: Skyfall» kl. 20.

TORSdag 8.

Politisk dag i kommunehuset i Rømskog.

Rømskog Pensjonistforening har møte i gamle spisesal kl. 18.

FREDag 9.

Koret MarkCanto feirer 10 år, og i den forbindelse blir det arrangert en jubileumskonsert på Ørje Brug kl. 19. Gjesteartister André Vaaler, Jan Groth og Hans Erik Groth.

LØRDag 10.

Hellebekk spiller på Bakergaarden i Ørje.

SØNDag 11.

Sanggudstjeneste i Ørje kirke kl. 11. Markering av diverse 10-års-jubilanter, Nabotreffet og MarkCanto. Avskjed med sokneprest Erling Åge Melberg. Prost Elisabeth Yrwing Guthus og sokneprest Øystein Sjølie er med.

Familiedag på Rømskog Spa for alle som ennå ikke bor på Rømskog.

Treningsskyting med luftpistol og -rifle i Ungdomslokalet på Rømskog. Arrangør er Rømskog Pistolklubb og Rømskog Skytterlag.

MANDag 12.

Annen del av årets elgjakt starter. Pågår ut måneden.

Åpent informasjonsmøte om budsjett 2013 i Marker rådhus kl. 18.

TORSdag 15.

Klima Østfold arrangerer et praktisk kurs i enøk i kommunestyresalen i Aremark kl. 18.30.

Rømskog Historielag inviterer til høstmøte i gamle spisesal i kommunehuset. Tema slektsgransking.

LØRDag 17.

Festkonsert for Kenya i Rømskog kulturhus kl. 18. Rømskog/Setskog og Sandem Musikkorps spiller

SØNDag 18.

Lysgudstjeneste i Øymark kl. 18. Konfirmantene i hele kommunen deltar.

Gudstjeneste i Rømskog med Øystein Sjølie kl. 11.

Treningsskyting med luftpistol og -rifle i Ungdomslokalet på Rømskog. Arrangør er Rømskog Pistolklubb og Rømskog Skytterlag.

TIRSDag 20.

Strikkekafe for alle interesserte. Aktivitetsstua på Fosbykollen kl. 18-21.

LØRDag 24.

Julegateåpning med julemarked i Ørje sentrum. Arrangør: Handelsstanden og Lions.

SØNDag 25.

Familiegudstjeneste i Ørje kirke kl. 11. Utdeling av 4-årsboka.

Treningsskyting med luftpistol og -rifle i Ungdomslokalet på Rømskog. Arrangør er Rømskog Pistolklubb og Rømskog Skytterlag.

Aremark Bygdekvinnelag

Strikkekafe for alle interesserte:

- Tirsdag 23.10 • Tirsdag 20.11
 - Tirsdag 06.11 • Tirsdag 04.12 (siste før jul)
- Sted: Aktivitetsstua på Fosbykollen kl. 18-21

Mandag 29. oktober kl. 19

Årsmøte i Aremark Bygdekvinnelag i Aktivitetsstua på Fosbykollen. Velkommen!

Mandag 26. november kl. 19

Møte i Aremark Bygdekvinnelag i Aktivitetsstua på Fosbykollen. Tema: Votter ved Anne Merete Aspestrand. Velkommen!

MISJONSMESSER

På menighetshuset, mandag 5. november.

Kl. 16.00 Messa åpner

- Salg av håndarbeid og gaveartikler
- Utlodning
- Åresalg

Lokalforeningen har salg av hjemmelagede småkaker, rødbeter, håndarbeider med mer.

- Flotte julegaver.

Gratis kaffe, kaker og saft.

Kl. 18.00 Familiemøte

- Andakt
- Sang av Gledessprederene
- Trekning av lokalutlodningen

GRØNN DATE - energisparingskurs 15. november

Gjennom Klima Østfold arbeider Aremark kommune med å redusere energibruken og dermed klimagassutslippene. Nå vil vi invitere innbyggerne i Aremark til «Grønn date», som er et gratis energisparingskurs for alle som bor et sted. Sett av en kveld til gratis kveldskurs om hvordan du kan gjøre boligen din mer energivennlig. I løpet av et par timer har du kunnskap nok til å spare tusener og bedre forholdet ditt til naturen.

Du kan melde deg på gjennom å sende en SMS til **1963**, der du skriver inn ditt **navn + kommune**. Det er også mulig å melde seg på via Facebook-siden til Klima Østfold.

Tid: 15. november kl. 18.30

Sted: Rådhuset i Aremark

Inn På Tunet i Aremark, Marker og Rømskog

Inn på tunet er tilrettelagte og kvalitets-sikrede tjenestetilbud på gårdsbruk, i hovedsak knyttet til samarbeid med oppvekst/skole-, helse- og sosialsektor i kommunen.

Østfold Bondelag har et arbeid gående knyttet til Inn på Tunet, og de tre grensekommunene har etablert et eget prosjekt for å stimulere til etablering av flere tilbud i våre kommuner.

I den anledning inviteres gårdeiere som er interessert i å høre mer om muligheter og utfordringer innen IPT, til møte i nær framtid. Det vil bli ett møte i hver kommune, og invitasjon vil bli sendt i posten i løpet av kort tid. Følg med på kommunenes hjemmesider.

Vi håper på god oppslutning om prosjektet.

Kulturhøsten i Aremark

Strikkeklubben

Hver tirsdag fra kl. 11-13 i aktivitetsstua på Fosbykollen (inngang ved fysioterapeut). Er du glad i håndarbeid, hobbyaktiviteter eller bare å slå av en prat, så er du hjertelig velkommen. Det er utlodning, morsomme konkurranser, servering av kaffe og kjeks m.m.

Kontaktperson: Grethe Aarbu, tlf. 91 63 18 96 og Frivilligsentralen, tlf. 98 21 21 82

Trimgruppe for eldre

Hver tirsdag kl. 14-15 i idrettshallen (evt. ute hvis været er pent)

Trim med instruktør for damer og menn i alderen 55+. Har **DU** lyst til å være med, ta kontakt med Turid eller Frivilligsentralen.

Kontaktperson: Turid Kollerød, tlf. 90 61 12 46 og Frivilligsentralen, tlf. 98 21 21 82

Strikkekafe

Annenhver tirsdag kl. 18-21 i aktivitetsstua på Fosbykollen (inng. v/fysioterapeut) er det strikkekafe for alle hekle-, strikke- og håndarbeidsinteresserte i alle aldre. Kaffe og kake er det også. Velkommen!

Arrangeres i samarbeid med Aremark Bygdekvinnelag. Kontaktperson: Åse Aasgaard, tlf. 97 51 67 69.

Bingo

Hver onsdag kl. 11-13 spilles det bingo i aktivitetsstua på Fosbykollen (inngang ved fysioterapeut). Kr 25 pr. brett, inkludert kaffe, vafler og en trivelig pratetund. Alle hjertelig velkommen!

Kontaktperson: Mary Anne Gløbøden, Frivilligsentralen, tlf. 98 21 21 8

Visegruppe

Annenhver tirsdag kl. 18-18.30 i aktivitetsstua på Fosbykollen (inngang ved fysioterapeut).

Sanglade i alle aldre møtes for å synge viser sammen, akkompagnert av trekkspill. Kan du holde tonen noenlunde og er glad i å synge, er dette noe for deg! Kaffe og kake i pausen, medlemmene skifter på å ta med.

Kontaktperson: Sigmund Holth, tlf. 90 98 13 24 og Frivilligsentralen tlf. 98 21 21 82

Torsdagsvafler

Hver torsdag kl. 11-13 er det vafler og kaffe på Frivilligsentralen for alle som har lyst på noe søtt i lunsjen eller rett og slett har lyst til å slå av en prat. I etasjen over kan du på torsdager treffe både Gjen-sidige, Havass og BIA regnskapslag. Alle er hjertelig velkommen!

Internasjonal kvinnegruppe

Ca. en onsdag i måneden samles kvinner fra ulike land og aremarkinger til treff for å bli bedre kjent med hverandre - kultur, språk, mat m.m. Er du interessert i å bli med? Ikke nøl med å ta kontakt! Arr. i samarbeid med Aremark bygdekvinnelag.

Kontaktperson: Mary Anne Gløbøden, frivilligsentralen, tlf. 98 21 21 82.

Vårmønstring 2013

Arrangeres lørdag 20. april. Les mer om årets vårmønstring. Vi ønsker alle motoriserte kjøretøy velkommen. Hold av dagen allerede nå! Mer info kommer ...

NB!

Husk å registrere ditt arrangement på kommunens hjemmeside! Viktig at alle arrangement - små og store - registreres her.

Her er også Avisa Grenseland tilgjengelig som pdf.

Furulund er stengt

Furulund rehabiliteres og er stengt denne høsten.

Vi trenger frivillige som kan hjelpe oss med å male. Ta kontakt med Rita på kulturkontoret hvis du kan bidra.

Seniordansen

er hver mandag og ønsker seg flere medlemmer.

Følg **Aremark kommune** på facebook og hold deg oppdatert om alt som skjer her

Rådhuset sentralbord: 69 19 96 00 / 48 94 70 72

Skolen sentralbord: 69 19 97 00 / 48 95 08 62

E-post: post@aremark.kommune.no

Grønn date - energisparingskurs

Gjennom Klima Østfold arbeider Marker kommune med å redusere energibruken og dermed klimagassutslippene. Nå vil vi invitere innbyggerne i Marker til «Grønn date», som er et gratis energisparingskurs for alle som bor et sted. Sett av en kveld til gratis kveldskurs om hvordan du kan gjøre boligen din mer energivennlig. I løpet av et par timer har du kunnskap nok til å spare tusener og bedre forholdet ditt til naturen.

Du kan melde deg på gjennom å sende en SMS til 1963, der du skriver inn ditt navn + kommune.

Det er også mulig å melde seg på via Facebook-siden til Klima Østfold.

Tid: Onsdag 31. oktober kl. 18.30–21.30

Sted: Marker rådhus

facebook.com/klimaostfold
www.klimaostfold.no

Boksalg

på Marker bibliotek den 25. oktober i bibliotekets åpningstid 10–19.

Info-møte om økonomi

Åpent informasjonsmøte om budsjett 2013 og økonomiplan 2013–2016 mandag 12. november i kommunestyresalen. Mer info på hjemmesiden.

Registrering av renovasjonsutstyr

Indre Østfold Renovasjon vil i løpet av 2012 telle og registrere alt renovasjonsutstyr som står ute hos våre husholdningskunder. I de nærmeste ukene vil vi med en rød bil godt merket Indre Østfold Renovasjon besøke samtlige adresser. I tillegg til registrering av utstyret vil vi plote GPS punkt o.l. Dette vil vi bruke for å bli enda bedre i vår kundebehandling.

Influensavaksine

Influensavaksinasjon på Marker bo og servicesenter
Tirsdag 30. oktober kl. 10–13 og fredag 2. november kl. 11–13.
Egenandel kr. 100,- Husk personnummer!

Endret jakttid

Jakttid er todelt. Det er opphold i elgjakta fra 22. oktober til 11. november. Annen del av jakta foregår fra 12. november til og med 30. november.

Se forskrift om endret jakttid for elg i kommunene Aremark og Marker i 2012 på kommunens hjemmeside.

Marker Folkebad

Kvinner: tirsdag 17–20.30

Menn: torsdag 17–20.30

Barn uten følge av voksne skal være ute av badet kl. 19.

Lørdag er badet åpent for alle fra kl. 13 til 16 (ikke oppvarmet vann).

Siste badedag før jul er 15. desember

Kommunale møter

Oppvekst og omsorgsutvalget 13. november.

Plan og miljøutvalgsmøte 13. november.

Formannskapsmøte 15. november.
Kommunestyremøte 20. november.

Mer info på kommunens hjemmeside

Faste aktiviteter ved Marker Frivilligsentral:

Mandager: Seniordans på rådhuset kl. 17–19.

Onsdager: Seniordata på Frivilligsentralen kl. 13–15 i ukene 43, 45, 47 og 49.
Leksehjelp for flyktninger på Frivilligsentralen kl. 17–18.30.

Torsdager: Lesegruppe for fremmedspråklige på Frivilligsentralen kl. 18.30–20.

Motevisning og julemarked

På Marker bo og servicesenter er det motevisning/klessalg og kveldsmat torsdag 25. oktober klokka 16.

Arrangør er Dagsenteret og Frivilligdamene.

Lørdag 1. desember er det julemarked i vestibylen på Marker bo og servicesenter. Det blirsalg av litt av hvert og åresalg. Masse hygge fra klokka 14. Arrangør er Dagsenteret.

Andre aktiviteter

Fredag 9. november kl. 19: Jubileumskonsert med koret MarkCanto på Ørje Brug. Gjesteartister er André Vaaler, Jan Groth og Hans Erik Groth.

Mandag 12. november kl. 18: Åpent informasjonsmøte vedrørende budsjett 2013 i Marker rådhus.

Lørdag 24. november: Julegateåpning i Ørje.

Søndag 2. desember kl. 11–15: Julemesse på Ørje Brug, salg av håndarbeid, kaker, julepynt og lignende.

Torsdag 6. desember: Konsert med Kulturskolen på Marker rådhus.

Les mer på www.marker.kommune.no og www.marker.frivilligsentral.no

Bygdekinoen i Marker:

Onsdag 7. november

Kl. 18 Tingeling – Vingenes hemmelighet

Kl. 20 James Bond: Skyfall

Onsdag 28. november

Kl. 18 Reisen til julestjernen

Kl. 20 The Twilight Saga: Breaking Dawn - Part 2

Inn På Tunet

i Aremark, Marker og Rømskog

Inn på tunet er tilrettelagte og kvalitetssikrede tjenestetilbud på gårdsbruk, i hovedsak knyttet til samarbeid med oppvekst/skole-, helse- og sosialsektor i kommunen.

Østfold Bondelag har et arbeid gående knyttet til Inn på Tunet, og de tre grensekommunene har etablert et eget prosjekt, for å stimulere til etablering av flere tilbud i våre kommuner.

I den anledning inviteres gårdeiere som er interessert i å høre mer om muligheter og utfordringer innen IPT, til møte i nær framtid. Det vil bli ett møte i hver kommune, og invitasjon vil bli sendt i posten i løpet av kort tid. Følg med på kommunenes hjemmeside.

Vi håper om god oppslutning om prosjektet.

MARKER KOMMUNE

Besøksadresse: Storgt 60, 1870 Ørje

Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje

Telefon: 69 81 05 00

Epost: post@marker.kommune.no

Åpningstid: 07.30–15.30.

Åpningstid sentralbord: 08–15.

www.marker.kommune.no

Inspirasjonskveld for næringslivet

Rømskog kommune inviterer til inspirasjonskveld torsdag 29. november kl. 18.30 på Rømskog Spa og Resort.

Vi får besøk av Anders Kihlberg fra Dalsland. Han er utdannet ingeniør, og etter å ha jobbet i Nordsjøen i flere år flyttet han i 2005 tilbake til Sverige. Nå driver han flere foretak i Dalsland innen skog, treforedling, møbeldesign og turisme. Han eier også Baldersnäs Herrgård.

Anders Kihlberg har en spennende historie å fortelle, og vi håper du har anledning til å unne deg denne kvelden.

På grunn av serveringen ber vi om påmelding innen 23. november til kommunens sentralbord, 69 85 01 77, eller på mail til postmottak@romskog.kommune.no

Hjertelig velkommen!

RØMSKOG KULTURSKOLE

inviterer 5.-10. klassinger til skrivekurs med Solfrid G. Nikolaisen, dansekurs med Trine Lise Øvre og julehobby/-pynt med Maria Sundrud i november/desember.

Egenbetaling for kurset beregnes etter kulturskolens satser, med et tillegg for kursmateriell.

Det er lagt ut søknadsskjema på Rømskog kommunes hjemmeside, på skolekontoret, biblioteket og på kommunehuset. På skjemaet står det flere opplysninger vedr. tilbudene.

Kursene må ha minimum tre deltagere for at de skal settes i gang.

Søknadsfrist 12. november.

Kontaktpersoner: Elizabeth Wirsching, tlf. 47623744

elizabeth.wirsching@romskog.kommune.no Anna Sofie Bergquist, tlf. 98267684

anna.sofie.bergquist@romskog.kommune.no

Bygdekinoen

Torsdag 25. oktober

Kl. 18: «Hotel Transylvania»

Kl. 20 «Flukt»,

i Rømskog kulturhus.

Les mer på: www.filmweb.no/bygdekinoen

Rømskog pensjonistforening

møtes på Elviras kafé **onsdag 31. oktober** fra kl. 11 til 13.

8. november kl.18. er det i gamle spisesal Bevertning. Utlodning. Velkommen.

Gudstjenester

Allehelgensgudstjeneste med Dag Mysen **søndag 4. november** kl. 18.

Gudstjeneste med Øystein Sjølie **søndag 18. november** kl. 11.

Trosopplæring for voksne

Onsdag 7. november kl. 19-21 i den gamle spisesalen. Tema: «Hva er frelse?». Ved Dag Mysen.

Onsdag 21. november kl. 18-20 i Ungdomslokalet er temaet «Kristen tro med sideblikk på Islam, Buddhisme og Humanetikk». Ved Dag Mysen.

RØMSKOG KOMMUNE

Postadresse: Rømskog kommune, 1950 Rømskog

Telefon: 69 85 91 77

Epost: postmottak@romskog.kommune.no

www.romskog.kommune.no

Politisk dag

Torsdag 8. november kl. 8 i Kommunehuset.

En dag for deg som ikke bor på Rømskog ennå

Rømskog kommune inviterer til åpen dag på Rømskog SPA **søndag 11. november** fra kl. 12-17. Arrangementet er gratis og for deg som bor utenfor kommunen. Kanskje du har en eller annen tilknytning til kommunen eller rett og slett ønsker å oppleve noe av det Rømskog har å by på.

Denne dagen kan du slappe av i SPA-avdelingen, spise en deilig lunsj (pizza til barna) eller benytte den flotte naturen rett utenfor hotellet. Det er også lekerom for barna. Ordføreren deltar på arrangementet og vil informere om aktuelle saker som skjer i kommunen.

Ønsker du tilbud om overnatting eller behandling i SPA-avdelingen, kan du kontakte hotellet direkte på booking@romskogspa.no eller 69 00 25 80.

Påmelding innen 1. november til postmottak@romskog.kommune.no

Velkommen til Rømskog!

Treningsskyting

Treningsskyting med luftpistol og -rifle **søndag 11. november, søndag 18. november og søndag 25. november kl. 18-20**. Arrangør er Rømskog Pistolklubb og Rømskog Skytterlag, og stedet er Ungdomslokalet.

Formannskapmøte

Mandag 12. november kl. 18.

Høstmøte i Rømskog Historielag

Det blir tema slektsgransking i gamle spisesal i kommunehuset torsdag 15. november kl. 19. Marius Hellerud fra Trøgstad kommer for å fortelle om slektsgransking. Dette blir et infomøte, og man må ikke være medlem av historielaget for å delta.

Festkonsert for Kenya

FOTO: RUNAR DRØNEN/VLINE AS

Lørdag 17. november

kl. 18 blir det festkonsert for Kenya i Rømskog kulturhus. Målet for konserten er å gjøre en forandring for menneskers liv i Kenya.

Rømskog/Setskog og Sandem Musikkorps arrangerer festkonsert med korpset og Rosenhill Bluesband. Det blir korpsmusikk, partymusikk, blues,

solister, sterke historier, Afrika-shop og bilder fra Kenya. **Det totale overskuddet går UAVKORTET til helse- og skoleprosjektet.**

Langt ute på landsbygda, i Maasai-land utenfor landsbyen Loitokitok, har Tumaini startet et skoleprosjekt. Inntektene fra konserten på Rømskog vil bidra til å gi barna på skolen et godt helsetilbud hele året og et nytt klasserom.

Erik Musum er med i Tumaini og har flere ganger vært i Kenya. Han arrangerer festkonserten sammen med Rømskog/Setskog og Sandem Musikkorps.

Rømsjingen

Innlegg til Rømsjingen legges inn på kommunens hjemmeside **www.romskog.kommune.no**

Fristen er den 10. hver måned.

SISTE

Avisa Grensland
Fosby, 1798 Aremark

TELEFON 468 24 777

VERKSTEDET
I ØRJE

Storgt. 36, Ørje. Tlf. 69 81 10 40

MOSBÆKS
BILVERKSTED

- Ute i skogen tente de voksne bål, så grøten vår skulle være varm. Det var så fint å sitte ute i skogen å spise grøt. Det smakte ekstra godt, og vi spiste masse!

Bamsene på Grimsby

Barna i Grimsby barnehage i Marker har egne bamser, og for litt siden ble bamsene invitert på tur i skogen. Det var skikkelig stas!

Barna, med god hjelp fra de ansatte, forteller selv om turen og hva som måtte til for at bamsene ville være med:

- For litt siden hadde vi en skogstur med kosebamsene våre. Vi går på avdelingen Tusenbenet i Grimsby barnehage, og det var vi som laget innbydelse til kosebamsene, sier barna.

- Vi fikk tegne bamsen vår, og Ida skrev brevet til bamsene om at det skulle være bamsefest. Der stod det at de kunne få være med i barnehagen en dag vi skulle på tur i skogen. Det stod Bamsegrøt på menyen.

Egen bamse

- Vi husket alle på å ta med vår egen bamse hjemmefra, og vi måtte selv bære bamsen ut i skogen.

Barna forteller videre:

- Først så lekte vi litt, og det var kjempegøy! Så hadde vi samling, og da fortalte Inger eventyret om «Gullhår og de tre bjørnene».

Det er så morsomt, men også litt skummelt. Særlig når bjørnene finner Gullhår i senga til den minste bamsen.

- Etterpå lekte vi litt igjen, før vi gikk tilbake til barnehagen. Da var vi blitt slitne, og bamsene var veldig møkkete, sier barna fra Tusenbenet. De hadde en morsom dag, og alle håper at bamsene kan få være med en annen gang også.

Hilsen

Elise, Niklas, Leo Aleksander,
Jan, Sarah- Michelle, Laura, Emilija,
Igor, Amalie, Tobias, Selma, Ludvig
og Erik i Grimsby barnehage.

Heldigvis ble det tatt bilde av bamsene før skogsturen startet, så her er de pene og rene.

Avisa Grensland blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grensland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforretningene, bensinstasjonene, Marker Sparebank,

Bakergaarden, Solstrand Terrasse, Furulund og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

Telefon: 468 24 777
Email: post@byline.as